

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: SIPOS BÉLA. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
---	--	--	--

A munkások érdekében.

Debreczen, június 28.

Az új korszak kormányában a földművelésügyi tárcát az a férfi vette át, a ki elsőnek iktatta a kigazdák és mezőgazdasági munkások ügyét a legelő álló politikai feladatok közé. Most a megkezdett munkáját természetesen folytatja. De csodálatosképen gáncsot vetnek a munkájának. És pedig maguk a munkások, helyesebben néhány izgatón, a kik lelkiismeretlen szavának a mezőgazdasági munkából élők több helyen felültek. Harcba keveredtek a munkaadókkal s lehetetlen kívánságokat hangoztatva sztrájkjal, szerződészegéssel bontják a közbékeséget.

Nem tudjuk vajjon használ-e az a munkásoknak a törvényhozásnál, hogy ha egész csapatjaik a jogrend ellenségeiül szerepelnek. Buzdítólag és ösztönzőleg semmikép sem hat. Az azonban már egészen bizonyos, hogy a sztrájkolók az elmulasztott keresetet semmikép sem tudják pótolni. A télen át nagy részük éhezni és nyomorogni fog. És míg a szerencsétlen elbolondi-

tottak a közsegység morzsáin élődnek, izgatóik bőségben és kényelemben élnek a tőlük elcsalt fillérekből gyűlt sok ezer koronán.

Józan fővel azt kell mondanunk, hogy a sztrájkrendezők a munkások ellen dolgoznak. Nemcsak azzal, hogy elveszik a kenyerüket, de azzal is, hogy megakasztják a munkások érdekében most új erővel meginduló kormányzati és társadalmi munkát.

Egyik erősen használt eszköze ennek a kerrékkötésnek, hogy az izgatók a munkástörvényt rabszolgatörvénynek hívják s ezzel is ellene akarják böszíteni a munkásságot a fennálló jogrendnek. Megrágalmazzák az érdekükben megindult nagy akció szellemét, hogy ne legyen foganatja az ellenszegülés folytán a dolgainak sem.

Semmi sem könnyebb, mint ezt a rágalmat semmivé tenni, az egyszerű igazság fegyverével.

A munkás törvénynek összesen hetvenhét érdemlegesen intézkedő szakasza van. Az első öt a munkás igazolványról szól, amelynek alapján a munkás a vasuton olcsón utazik, a segély pénztár jótéteményeit élvezi s

amelyek kiállításí ára a munkás segélyalapokra fordítatik. A hatodik szakasztól a huszonnegyedikig a szerződés kötést szabályozza a törvény. Ezek szerint a szerződést nyilvános hatósági ellenőrzés alatt kell kötni s a szerződés kötés költsége a munkaadó terhe. A munkabér részes szerződés esetén természetben, vagy pénzben is meghatározandó, hogy a munkás rossz aratás esetén is megkeresse a magáét. Az egész szerződés bélyeg és illetékmentes. A huszonkettedik szakasztól a harmincadikig a szerződés felbontása van szabályozva. A munkaadó csak tetteleges bántalmazása, vagy elene elkövetett büntetendő cselekmény, diffamáló ítélet, vagy munkaképtelenség miatt bonthatja fel a szerződést, de a megszolgált munkabért köteles kifizetni. Egy munkás szerződésbontó cselekménye miatt a többiekkel szemben a munkaadó mit sem tehet. A munkások az elmenő helyére magok állíthatnak munkást. Ha helyettesítés nélkül is elvégzik a kilépett munkás munkáját, ennek bére is őket illeti. A munkás becsülete veszélyeztetése esetén is felbonthatja a szerződést a

Arany csizmácskák.

Az öreg Fejes István, a ki varga volt a mi falunkban, jóformán más dolga sem volt, minthogy éjszakánként topánokat, aranyos csizmácskákat varrt a bárónénak. Az urnő, a ki messze földön híres volt szerelmi bűbájosságáról, a ruháit, klapjait Párisból hozatta, de a cipőit mégis a mi falunkban csináltatta. Nem tudnak ilyen topánokat varrni még Londonban sem, mondotta egyszer az alispánnak, — mikor még jó viszonyban voltak egymással. (Notabene később annyira összeveszték, hogy a derék bunyó ur hónapokig viselte az arcán a szép asszony rózsás körmeinek a nyomát.)

Az öreg varga csak varrta, reggeltől virradatig a szebbnél szebb topánokat a szép asszony számára. Mit csinál a tenger sok cipellővel? — tündötek az emberek. — Mindennap más toppánkát vesz fel, — akár egy királynő, — magyarázgatta az öreg Fejes mester. Csak egy napig visel egy cipőt, azután elteszi egy külön szobába, amit csak a topánok és csizmácskák számára rendezett be. Azonban nincs az a tenger kincs a világon, amiért egy elvi-

selt cipőt elajándékozna a leány cselédeinek.

A mi falunkban, a hol kevélyebben virágozott a napraforgó mint máshol, a su dártermetű bunyevác leányok másért sem irigyelték a szép asszonyt, mint azért a tengersok, aranyos topánkáért. Egész vásárt lehetett volna csapni velük. Tíz szerkerderékre való csizmácska is telnék belőlük. Kire marad ez a sok cipő, ha a báróné meghal? — törték a fejcskájukat.

— Ugy szól a végrendelet, — mondogatta Fejes uram, a ki már vak volt a félszemére a sok varrástól, — hogy a cipőket mind a Tiszába kell hányni. A ő topánkáit ne viselje senki,

Ekkor történt, a görög husvét harmadik napján, hogy a magasnövésű Tuskán Mária, gyönyörű szattyánscsizmácskában jelent meg a rác templomban. Nagy fekete virágokkal telehintett kendő volt a fején, ámde mindenki csak a bűbajos csizmácskáit nézte. Piros volt a csizma bőre és nagy arany himzésekkel volt kivarva. Tuskán Mária arca imádkozás közben fehér volt, mint a frissen tépett mezei rózsa. Mindenki megcsodálta, hogy mennyire szép, milyen bűbajos, mennyire elragadó.

Még a pópa is rajtafelejtette szemét misézés közben.

Mikor lesütött szemmel lelépett a templom lépcsőin, elébe állott az öreg Fejes uram és csóválta a sovány, deres fejét. Még a fekete szemüvegét is levetette, annyira oda volt a csodálkozástól.

— Marica, — kérdezte sötéten, — honnan vetted te ezeket a csizmácskákat?

Tuskán Marica arca olyan fehér lett erre a kérdésre, mint a fal. Összerázkódott és még mélyebbre sütötte le a szemét. Pedig kár volt azokat a babonás szemeket a földre szegezni.

— Hét napig szolgáltam a kastélyban, — susogta, és elloptam az urnőm csizmácskáit. De ne szóljon senkinek, ha Istent ismer . . . Börtönre vetnének.

— Nem szólok, felelte a varga reszketve, pedig csunya dolog volt, a mit tettél. Ezeket a csizmákat remekbe csináltam a bárónénak. Gonosz dolog volt, hogy elloptad!

Két hét múlva nagy esemény történt a falunkban. Elvetődött hozzánk valahonnan a messze bánásgból valami dugzagdag ur Ezer disznaja legelt az erdőn. — Megakadt a szeme a Tuska Marica babo-

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmu ásványvizet, a mobai

Vegyvizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszeré tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kéty, dr. Stamborszk, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhart, dr. Balogh, dr. Szabó, dr. Schiades, dr. Moravcsik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb.-ektől, akik az Ágnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorbetegségeknél, chronicus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kúra után, csontlágulátsnál, angolkóránál, vese- és hólyagbetegségeknél, étvágytalanságnál, vérszegénységnek, mint óvszert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél sőt a szódaviznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszereshesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forrás kezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. — Főraktár: Csanak József urnál Debreczenben.

ÁGNES-

forrást, mert föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; **Kedvelt borviz!** **du** szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző betegek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyzervi betegségeknek.

munkaadóra nézve fennen említett okokon kívül s akkor is, ha a munkabérét joggal veszélyeztetve látja, mert a munkaadó a munkás előbből származó követelését jogtalanul visszatartotta. A szerződésbontás mindkét félre nézve egyszerű, de mégis formászerű eljárásához van kötve, hogy elhamarkodás ne eshessék. A harmincegyedik szakasztól a negyvenötödikig a szerződés teljesítése van szabályozva. Ezekben: kötelezve van a munkaadó a munka végeztetésére, szerződési kötelezettségei teljesítésére, el van tiltva a jancsibankó, el van rendelve a megbetegült munkás nyolc napi gyógyítása és ellátása a munkaadó által. A munkások kötelesek a szerződés szerű munkát végezni, rossz időjárás esetén más munkára alkalmazhatók, ha a szerződés úgy szól; élelmezésük a rossz idő miatt való szüneteléskor is jár. A harminchét, harmincnöc, harminckilenc, negyven és negyvenegyedik szakaszok a szerződés szerű munkások ellen hatósági erőt engednek meg s a munkaadó kárkereseti jogát állapítják meg. A többi szakaszok tisztán a munkások bérkövetelésének biztosításával foglalkoznak. A törvény hátralévő szakaszai a gazdasági napszámok munkáját szabályozzák a teljes jogegyenlőség alapján s a büntető határozmányokat mondják ki. A tizenégy büntető szakasz közül hét a munkások érdekét védi, öt eljárási részleteket tartalmaz és csak három intézkedik a munkások törvénysértő cselekedeteiről. Kettő azonban, a híres hatvanötödik és hatvanhatodik szakasz, ezek között is csak az izgatók ellen fordul. A többi szakasz a hatósági illetékességet szabályozza s a munkás perekre egyszerű és költségmentes eljárást biztosít.

nás szépségén. Megkérte és elvette feleségül. Pedig szegény zsellérleányka volt. Hét szoknya volt minden hozománya.

— A bűvös csizmácskák tették, — rebesgették az asszonyok, akik között már akkor hire terjedt a nagy lopásnak. Hiába no. Bűbájosság rejtzik a báróné elviselt cipőcskéiben.

Kellett valaminek lenni a dologban. Zivataros éjszaka, amikor a zsindeyes háztetőkön kopogott a jég, megverte valaki ostornyéllal az öreg Fejes ablakát.

A báróné volt. Vasszürke paripán ült. Arca haragos tűzben égett. Még a kilenc fehér komondora is elkísérte. Ver senyt üvöltöttek a széllal.

— Fejes! — kiáltotta. Ellopták az arany csizmácskáimat. Amiben oly szép voltam, mint a napsütötte rózsza. A legszebb voltam a világon. Nem tud kend többé ilyen csizmákat varrni!

A varga meggyújtotta a lámpát, kezébe vette a tűt, hogy újabb arany csizmácskát varrjon. Hét nap és hét éjszaka dolgozott rajta.

A csizmácskák még jobban sikerültek mint amit a Tuskán Marica ellopott.

A báróné arca ragyogott az örömtől.

— Meg vagyok elégedve, duruzsolta boldog elragadtatással. — A tündérek segítettek kendnek varrni ezt a cipellőt.

Nincs tehát a törvénynek egyetlen szakasza sem, amely a munkás szabadságát, keresetét, munkáját legkisebb mértékben is korlátozná. Sőt a legtöbb intézkedése arra való, hogy a munkás jogainak érvényesülését a munkaadóval szemben rossz szándék esetére is biztosítsa.

Kétségtelen, hogy az izgatóknak nem tetszik az ellenük szóló két szakasz. De hát melyik bűnből élő bűnös helyesli a büntetést?

Ideje lenne, hogy ezek az egyszerű igazságok teljességükben átszivódjanak társadalmunk testébe s ne legyenek csak a törvénykönyv lapjai közé dugva. A szocialista izgatások nemcsak a felsőbb osztályokat támadják meg, de a mezőgazdasági munkások létérdekeit is. Mindnyájunknak barátainak kell lennünk munkás testvéreinknek. Tehát használja a hamiságokat legyőző fegyverét minden ember, ha ur, ha egyszerű földmivelő. Csak így tudunk a mostanihoz hasonló méreg ellen védekezni, amely méreg különben is egy rövid, de annál áldatlanabb kormányzási korszak káros hagyatékához tartozik.

Válasz a trónbeszédre.

A felirat a képviselőházban.

A Ház formális ülése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest június 28.

A képviselőház mai formális ülésén, a melyen Rakovszky István elnökölt felolvasták a Ballagi Aladár által készített felirati javaslatot. A felirat előkelő elme kompozíciója, megtaláljuk benne mindazt, a mire jelen viszonyaink között ki kellett terjeszkedni.

Tuskán Maricának volt egy testvére. Veronikának hívták. Még délegebb volt mint a testvérnénje, az egész falu szeme megakadt rajta. Egy nagy, fekete, rutén kocsislegénynek volt az eljegyzett mátkája.

Egyszer kisírt arccal fogadta a völgyét.

— Nem lesz az arcom vidám Peró, mondotta a kocsisnak, s nem is megyek addig hozzád feleségül, míg meg nem szerzed azokat a bűvös csizmácskákat, — a mit ma szállított haza Fejes mester a bárónénak.

— Ha addig élek is, ellopom, — felelte sötét arccal a legény.

Eltávozott, hogy vakmerő tervét végrehajtsa. Többé azonban nem is tért vissza. Nagysokára a kastély környékén a falusi emberek fehér csontokat találtak, a melyek nagyon hasonlítottak az emberi csontokhoz. Még egy árvalányhajas kalap is feküdt arra. Eppen olyan volt, mint a szegény kocsis süvegje.

Azt beszélték, hogy a báróné kilenc kutyája tépte szét a szerencsétlent, mikor ott settenkedett a kastély körül.

Mások meg úgy tudták, hogy kívándorolt Amerikába. Az ördög tudna eligazodni ezen a történeten.

Szekula Jenő.

Hangja nyílt, önérzetes — nem cizomázó, mint az előző kormányok alatt szerkesztett hajlongó és talpnyaló felirat.

A fontos javaslat tárgyalása valószínűleg több napot fog igénybe venni. A vitában főleg a nemzetiségi képviselők vesznek részt.

Ballagi Aladár felirata főbb vonásokban a következő:

Császári és Apostoli Királyi Felség!

Felséges császár és apostoli Király!

Legkegyelmebb Urunk!

Őszinte megnyugvással tölti el lelkünket a trón azon kijelentése, hogy felségednek fájdalmasan esik visszatekinteni a közelmúlt eseményeire. Megnyugvással tölti el lelkünket azért, mert biztosítékául szolgál annak, hogy a közelmúlt eseményei nem fognak megismétlődni.

A magyar nemzet sokszor kipróbált király hűsége mellett soha sem feledkezett meg törvényeihez, alkotmányához való ragaszkodásáról. A szövetkezett ellenzék kormány vállalkozásának indító oka az volt, hogy megszüntesse az alkotmányellenes állapotokat, a királylyal egyetértőleg megerősítse az alkotmány rendes működésének biztosítékait.

A felirat ezután rátér a trónbeszéd részleteire.

Jogaink fentartásával — mondja — törvénybe iktatjuk kereskedelmi szerződéseinket azon kikötéssel, hogy az 1790/91 iki törvényeink a szükségrendeletet eleve megtiltván, ilyen rendelkezések a jövőben elő nem fordulnak.

Örömmel vesszük tudomásul felséged törekvéseit a béke fentartására. Ezzel szemben az ujonczlétszámot, a közös-üyes költségeket megadtuk, vagy megadjuk, de közterheink állandó emelkedése mellett főgondunkat kell hogy képezze a nép gazdasági erejének fokozása. Épen ezért megcsináljuk a létminimum adómentességet, elősegíteni óhajtjuk iparunk fejlesztését, munkálni fogjuk iparos osztályunk érdemeit. Különös figyelmet fordítunk a munkás kérdésre, mely célból már külön bizottságot is alakítottunk. Mindezen üdvös intézmények, a melyekre ennek az országnak égető szüksége van.

Ha nem fognak ismétlődni a közelmúlt sajnálatos eseményei, ezek a nagy horderejű újítások könnyen lesznek megvalósíthatók. Épen azért nagy megnyugvással fogadjuk a trónbeszédben említett intézményes garanciák életbe léptetését.

Nagy fontosságúnak tartjuk a római katolikus autonomia rendezését, s az 1848. XX. t. c. végrehajtását. Közoktatásügyi terén pedig nagy súlyt helyezünk a nemzeti irány érvényesítésére.

A felirat ezután a horvát egyezményről szól, majd rá tér arra, hogy elsőrendű fontosságú a politikai jogoknak a társadalom minden rétegére való kiterjesztése. Itt a következőket mondja a felirat.

Hálással fogadjuk a trónbeszéd azon részét, mely a demokratikus eszme érvényesítésével a magyar állam nemzeti jellegének megóvása mellett az általános

szavazati jog behozatalára vonatkozik. Ez a felhívás a nemzet régi akaratával egyezik.

Bizunk benne, végződik a felirat, hogy mindezen szándékok nemsokára testet ölthetnek. De megvagyunk arról győződve, hogy a magyar nemzet koronás királyát és alkotmányát csak együtt szolgálhatja hiven, mert a kettő egymástól elválaszthatatlan. Csak így vetheti meg a nemzet egy új élet alapját.

Lelkünk mélyéből kérjük az egek mindenható urát, vezesse működésünket a nemzet haladásának és felvirágoztatásának azon utjain, a melyen felséged a nemzet ősi erényeibe vetett bizalmával, a királyi megelégedettségben, népei boldogságában leli jutalmát. Kik egyébiránt mély hódolattal vagyunk császári és apostoli királyi felségednek legalázatosabb szolgálói stb.

A felirat tárgyalását mint már jelentik, hétfőn kezdik meg. A felirati javaslat felolvasása után Rakovszky a Ház mai ülését bezárta.

A tisztifőorvosi állás.

Miért késik a pályázat?

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, június 28.

A Debreczeni Független Ujság egyik múlt számában foglalkozott Debreczen város t. főorvosi állásának betöltésével, mint azon ügyek egyikével, a melyek a közérdek szempontjából halasztást nem tűrhetnek.

Általános a nézet városszerte, hogy a tiszti főorvosi állás betöltésével tovább várni nem lehet. Azt hitte mindenki, hogy Wessprémy Zoltán első feladata lesz munkássága megkezdése idején a pályázat kiírása. Tény, hogy a főispán tett is valamit ebben a kérdésben. Naszády királyi biztos által kiírt pályázatot mint törvénytelen visszavonta, de azóta mély hallgatás lepte meg a t. főorvosi ügy aktáit. Bennünket első sorban is a város közegészségügyi érdeke vezérel akkor, a midőn szorgalmazzuk ezt az ügyet, a mely teljesen indokolatlanul hever és halasztást szenved. Pedig az új tiszti főorvosra a város közegészségügyi terén fontos feladatok megoldása vár.

Hogy ne menjünk tovább, itt van a város szervezeti szabályzatának revíziója. A tárgyalások már legközelebb megkezdődnek benne. Ha már most a közegészségügy terén a tényleges tiszti főorvos gondolkozásával merőben ellentétes statumok lesznek, nem marad más hátra, minthogy Debreczen e tekintetben legalább is husz esztendőre esik vissza a haladás korától.

A t. főorvosnak programot kell adni, a melyben megjelöli jövődi munkásságának irányát. Tudnia kell sürgősen a város közönségének, hogy az egészségügy terén milyen reformokra számíthat s tudnia kell azt a szervezeti szabályzatot készítő bizottságnak is, a mely a közegészségügyi szabályzatot ennek az iránynak megfelelően alkotja meg.

Ámde számos ilyen érveléssel tudnók bebizonyítani, hogy mily égető szükséges a főorvosi állás betöltése.

Nem tudjuk az okát, hogy a pályázat miért késik. Elvégre Wessprémy Zoltán főispánról feltesszük, hogy van annyi elbíráló ereje, hogy különféle deputációk

beszéde szuggentív hatással nem lehet reá, a mikor az új főorvost kinevezi.

Hisszük és reméljük, hogy Wessprémy Zoltán főispán minden más szemponttól félre téve azon lesz, hogy a pályázat a legrövidebb idő alatt kiirassék és utána a döntés általános megelégedéssel találkozó t. főorvost adjon Debreczen városának.

Gróf Dégenfeld József lemondása.

Bizalom a főgondnoknak.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jun. 27.

A „Debreczeni Független Ujság” cikkke, a mely arról szólott, hogy Dégenfeld József a Tisza Istvánnal történt konfliktusa miatt lemond a tiszántuli egyházkerület főgondnoki székéről mindenfelé nagy feltűnést keltett. Általános a vélemény, hogy Dégenfeld grófot, a ki a magyar református egyház egyik erős oszlopa, a főgondnoki méltóságból nem szabad eltávolítani engedni.

Mozgalom indult meg több egyházmegyében, így debreczeni, nagykárolyi és nagyszalontai egyházmegyében, hogy Dégenfeld grófnak szavazzanak a legközelebbi egyházkerületi közgyűlésen bizalmat.

A bizalomszavazás kétszeresen is aktualis lenne. Elégtételt kapna gr. Dégenfeld Tisza Istvánnal szemben, másodsor emlékezés történe Dégenfeld 10 éves főgondnoki működésére. Az őszi egyházkerületi közgyűlésen lesz ugyanis tíz éve annak, hogy Dégenfeld József grófot főgondnokul megválasztották.

Dégenfeld József csak abban az esetben fogadná el a bizalomnyilvánítást, ha az egyhangú lesz. Ellenkező esetben a gróf feltétlen ott hagyja a diszes, de nagyon terhes állását. Utódaül erre az esetre Mezössy Béla államtitkárt emlegetik, a ki eddig is részt vett a tiszántuli egyházkerület ügyeinek vezetésében.

A polgármester nyugdíjaztat.

Támadás Végh Gyula ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, június 28.

Debrecen város nyugdíjellenőrző bizottsága tegnap délelőtt Vecsey Imre főjegyző elnöklésével gyűjtést tartott, hogy néhai Mihalovits Gyula özvegyének nyugdíját megállapítsa. A sablanosnak ígérkező gyűlés szenzációssá nőtte ki magát és pedig egy érdekes akta révén.

A bizottság ülésén a polgármester helyett Vecsey Imre főjegyző elnökölt. Jelen voltak az ülésen Magoss György, Bészler Károly, Juhász Ignác, Lestyán Adorján, Freund Jenő és Tóth Emil előadó, ezenkívül dr. Boldizsár Kálmán r. kapitány.

A Mihalovits Gyula özvegyének nyugdíj illetékét hamarosan megállapították. Ezután dr. Tóth Emil előadó állott fel, s elővette Végh Gyula főkapitány nyugdíjaztatásának aktáit.

Végh Gyula ugyanis, mikor a darabant kormánybiztos Boda Dezső felfüggesztette, egészen bizonyos volt benne, hogy állását elveszti. Eppen azért hamarosan beadta nyugdíjazás iránti kérvényét. Az alkotmányos aera beállta után a mint az ismeretes, Végh Gyulát Andrassy belügyminiszter hamarosan visszahelyezte állásába. Végh Gyula ekkor visszakérte nyugdíjazás iránt beadott kérvényét, amit vissza is kapott. Azonban nem kapta vissza a kérvény mellékleteit.

Kovács József polgármester tegnap aztán gondolt egy nagyot, s a főkapitány tudta és beleegyezése nélkül a nyugdíjellenőrző bizottság elé terjesztette a Végh Gyula aktáit Végh Gyula kérvénye nélkül. A nyugdíjellenőrző bizottság az egyetlen tiltakozó Juhász Ignác felszólalása után négy szóval egy ellenében úgy döntött, hogy a közgyűlésnek fogja egyenesen javasolni a főkapitány nyugdíjazását.

Hát ez a dolog semmi képen sem uridolog. Ha valakinek kifogása van valamelyik városi tisztviselő ellen, úgy privát bosszúból eredő kifogásának adjon más módon kifejezést. De valakit ilyen módon, akarata, tudta és beleegyezése ellenére intézni el, nem korrekt dolog. Végh Gyula a város legszorgalmasabb tisztviselője, a ki becsülettel állja meg a helyét. Ezt a támadást egyáltalán nem érdemelte meg. Így még Szibériában sem bánnak el a tisztviselőkkel, pedig ott valamivel jobban dühöng az önkény-uralom, mint Debreczenben.

Végh Gyula egyébként nem teszi meg azt a szivességet, hogy a kényszer nyugdíjazást elfogadja. Egyik munkatársunk előtt ma bejelentette, hogy a tudán és akaratán kívül hozott határozatra nem reagál, s nem áll kötélnek. Különben is, ha az ő nyugdíjügyét elővették, miért nem bolygatják a Körner Adolf, Csóka Samu, Szabó Kálmán nyugdíjazási kérvényét. Az abszolutizmus alatt ez a három tisztviselő is beadta hasonló tárgyú kérvényét.

A polgármester szóval megint lesipuskázott. Egyszer már rossz vége lesz ennek a lesipuskázásnak. Tessék elhinni, hogy egyszer visszafelé fog elsülni a puska.

A vízvezeték ügye.

A kutfurásokat megkezdik.

A tanács döntése.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jun. 28.

Ismeretes, hogy Debreczen város törvényhatósági bizottsága a vízvezeték létesítésére hozott hazározatával a város tanácsát bizta meg az ügynek továbbvitelével.

A napokban részben perfektuáltott a vízvezeték kérdése, a mennyiben a kutak furására beadott ajánlatok felhontásakor a vízvezeteki bizottság az egyik jóval olcsóbb ajánlattevő Törzs és Ormai budapesti céget bizta meg a munkálatok keresztül vitelével.

Acél Géza főmérnök a vízvezeteki bizottság javaslatát a szakértő véleményét és a jelentéseket beterjesztette a város tanácsához, a mely a mai ülésében foglalkozott a vízvezeték ügyével.

A tanácsülésen nagyobb vitát keltett az ügy tárgyalása. Végül is döntött a tanács a próbakutak furása ügyében. Magáévá tette a vízvezeték

bizottság javaslatát, a mely szerint a munkálatok keresztül vitelével a Törzs és Ormai cég bizassék meg.

Az ajánlattevő Törzs és Ormai cég a 10 ezer korona óvadékot letette és ajánlatában arról szól, hogy a szerződés megkötésétől számított 30 nap mulva megkezdji a munkát.

Mintegy másfél százezer koronára rug a kutak furásának költsége s ezért a tanács kiköti a szerződésben, hogy az esetre, ha a furás nem vezetne eredményre, a cég a munkát félbehagyni köteles, azonban a hátralevő munka díjáért kártérítést nem követelhet.

A szerződés megkötésével a tanács Magoss György t. főügyészt bizta meg, a ki már a napokban érintkezésbe lép a megbízott Törzs és Ormai céggel.

Mint értesülünk a törvényhatósági bizottság tagjai közül megfélebbzik a tanács határozatát, ez esetben természetesen a közgyűlés fog dönteni a kérdésben,

Galánfy János hivatalában.

Az új ügyész eskütétele.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 28.

Váradai Sándor darabant ügyésznek a debreceni ügyészség vezetőjének ügyészi megbízatásának visszavonása után a király dr. Galánfy Jánost nevezte ki ügyésznek Debreczenbe.

A kinevezés minket debrecenieket cseppet sem lepett meg. Ennek úgy kellett történni. Galánfy János dr. feláldozta diszes állását, semhogy a törvénytelen kormány törvénytelen intézkedéseit végrehajtsa.

A törvénytelen korszak idején Lányi igazságügyér ő hozzá is — mint a többi ügyészhez — leiratot intézett, melyben utasította az ügyészeket, hogy a kormány rendeleteit szigorúan hajtsák végre. A leiratot inkább az ügyészeknek a főispáni beigtatáson követendő magatartásukra vonatkoztak. Galánfy János dr. is megkapta Lányi leiratát, de ő azonnal felirt Lányihoz, hogy a törvénytelen rendeleteket nem fogja végrehajtani.

Lányi igazságügyér Galánfy Jánosnak ezen kijelentését azzal boszulta meg, hogy ügyészi megbízatását visszavonta és Kalocsára törvényszéki bírónak nevezte ki. Helyette pedig dr. Váradai Sándor szatmári darabant ügyészt nevezte ki debreceni ügyésznek.

Váradai Sándor dr. rövid két hónapi itt szereplése után hirhették tette magát darabontságával. Egyre-másra elkoboztatta a debreceni lapokat. Majd Kovács Gusztáv elpáholása után egymásután börtönöztette be az ártatlan embereket.

Midőn aztán megkötötték a békét, az alkotmányos aera újra beköszöntött és megalakult a nemzeti kormány, Polónyi igazságügyminiszternek első teendője az volt, hogy a törvénytelen kormány által üldözött ügyészeket visszahelyeztesse volt állásaikba. Így a kormány kinevezése után nemsokára meg is jelent a hivatalos lapban Galánfy János kalocsai bírónak debreceni ügyészség történet kinevezése.

Váradai Sándor még e hó elején el-

ment Debreczenből és azóta az ügyészséget Udvarhelyi Dezső dr. alügyész vezette.

A napokban azonban megérkezett Galánfy Jánoshoz a bírói felmentés és egyszersmind utasítva lett, hogy a debreceni ügyészi állást minél hamarabb foglalja el.

Galánfy János dr. szerdán megérkezett családjával. Debreczenbe. Tegnap pedig teljes tanácsülés előtt letette az esküt Szücs Miklós törvényszéki elnök kezeibe.

Az eskütétel tegnap d. u. 5 órakor ment végbe az 1. számú tanácssteremben. Megjelentek ott Szücs Miklós vezetésével az összes bírák. Az eskü szöveg mintáját egy bíró olvasta fel, minek megtörténte után Galánfy letette az esküt.

Az eskütétel után követendő irányelveiről beszélt Galánfy János dr.

Az ünnepélyes iktatás után a jelen volt elnök és bírák mind kezet szorítottak Galánfyval s üdvözölték új állásában. Ennek megtörténte után az eskütételi ünnepség véget ért.

Galánfy János dr. holnap reggel foglalja el új állását.

Nyomor elől a halálba.

Öngyilkos öregasszony.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen június 28.

Az öngyilkosok száma ismét szaporodott egygyel. Egy öreg, törődött asszony menekült a halálba szenvedései elől. Az öngyilkosságról a hajduszoboszlói rendőrség a következőket jelentette az alispáni hivatalnak:

Agárdi Lajosné hajduszoboszlói öregasszonyt szerdán reggel lakásában felakasztva találták. A megejtett rendőr és orvosi vizsgálat az öngyilkosságot megállapította, ennél fogva bűnügyi vizsgálatra nincs szükség. Hogy az öreg asszonyt mi vihette a halálba bizonyosan megállapítani nem lehet. Tény az, hogy mióta férje elhalt, nagyon rossz viszonyok között élt. Ugyszólván alig volt betevő falatja.

Az utóbbi időben pedig sorsa nagyon is rosszra fordult, mert betegeskedni kezdett és ereje napról-napra hagyta cserben. Ugyannyira, hogy dologhoz sem volt már kedve, sem pedig ereje. A mások szivességéből, adományaiból tengődött.

Ez keserítette el aztán életét, mert fájt neki, hogy 68 éves korában kegyelem kenyérre van kárhoztatva. — Ismerőseinek gyakran mondogatta, hogy meg fogja ölni magát. De nem vették komolyan beszédét.

Az öreg asszony azonban a legközelebbi alkalmat felhasználta és felakasztotta magát. Mikor öngyilkosságát felfedezték már halott volt.

Az orvosi vélemény alapján, mint-hogy büneset nem forog fenn az ottani járásbíróóság az engedélyt megadta. Az elhagyott öreg asszonyt tegnap temették el.

1 korona 1 óra

a „Debreczeni Független Ujság“ naponta (hétfőn is) a legkorábban megjelenő lap.

Ingyen kapja

minden előfizető a december hónap elején megjelenő 320 oldalra terjedő nagyalku **czimtárral ellátott képes naptárunkat.**

Uj előfizetők csak akkor kapják ingyen a naptárt, ha 1/2 év óta előfizetők.

14 napig bárkinek mutatvány-számmal szolgálunk.

Vidékre 1 K. 50 fill. egy óra.

Telefon szám: 18. és 339.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 sz. a

Megtámadott lelenczházi tisztviselők.

Garázdálkodás a pesti-utcán.

Tegnap este nagy riadalmat kellett a Pesti-utcán három részeg, züllött alak garázdálkodása. A három részeg ember — a kik közül az egyik egy többszörösen büntetett csavargó, a másik egy Tizenháromvárosi szobrász megtámadták a lelenczház egyik alkalmazottját, majd pedig Borbély Ferenc lelenczházi gondnok ellen fordultak, aki tisztviselőjének segítségére sietett. A felháborító esetről a következő tudósítás ad számot.

Wunderle Ernő m. kir. állami gyermekmenhely hivatalnokja tegnap este gyanútlanul haladt hazafelé a lelenczházi hivatalból, utja a Pesti utcán vitte keresztül. Amint a Pesti utca 69 szám alatti ház elé ért három részeg alak beleütközött. Wunderle mint békeszerető ember kitért a garázdálkodó részegek elől és tovább akart menni, de ezek sértő kifejezéseket kiáltottak felé, azután pedig utánna futottak, brutálisan megtámadták és a falhoz verték.

Wunderle látta a komoly veszedelmet segítségért kiáltott, közben a hogy tudott, védekezni kezdett. A segítség azonban késett. Ez alatt az idő alatt a három utonálló botokkal ütlegelte a megremült tisztviselőt, majd egyikőjük kést rántott és azzal támadt Wunderlére.

A mikorra a folytonos segélykiáltásokra a Pesti utcán lakók kisiettek, — Wunderle a fején, oldalán már több sebtől vérzett. De ereje nem hagyta el, úgy hogy még be tudott menekülni a Pesti-utca 60. sz. házba. Itt hamarosan segítségben részesítették. Wunderle a sok vérvesztéstől később annyira elgyengült hogy elájult.

E közben történt, hogy a Wunderle segélykiáltásaira közönlött tömeg közül valaki felismerte Wunderlét és azonnal a lelenczházba sietett, hogy a gondnoknak, Borbély Ferencnek hírül vigye a Wunderle megtámadását.

Borbély Ferenc gondnok ekkor Demeter Mihály lelenczházi szolgálival, ennek feleségével, továbbá László Zsuzsánna épölőnővel a Wunderle segítségére sietett. Az utonállók, a mint felismerték Borbély

Ferencet, azonnal reá támadtak, Borbély Ferenc, a ki jeles sportsmann nem hagyta magát, hanem kemény ökölcsapásokkal viszonozta a támadást. Közben az egyik csirkefogó a földre teperte a hetest. Borbély a másiknak támadt s erősen átka-rolta. Ebben a pillanatban a fodrász egy bottal fejbe vágta Borbély Ferencet és pedig olyan erősen, hogy a fején egy 7 centiméteres seb támadt.

Ekkor került elő Szabó Lajos 97-es számu rendőr. A támadók ekkor már a viaskodás közben a lencsház udvarára kerültek. A rendőr gyorsan becsukta lencsház kapuját, s az így kelepébe került támadókat összekötözte, majd rendőrségségért telefonált a bűnügy osztályhoz.

A telefon értesítésre Mile Pál rendőrfogalmazó, Bardóc András rendőrbiztos több rendőrrel a helyszínre ment és a vizsgálatot azonnal megindította.

A vizsgálat alkalmával kiderült, hogy a támadók egytől egyig ismert jó alakok. A főintéző Juhász János többszörösen büntetett csavargó volt, a másik két czinkostársa pedig Fogarasi István napszámos és Ember Gyula fodrász.

Amikor a küzdelem a leghevesebb volt az elvetemült Ember Gyula revolverért sietett haza. De amikor revolverével megérkezett, másik két társa már a rendőrség kezében volt, Ember Gyula a mikor látta, hogy társai már le vannak tartóztatva menekülni akart, de Mile Pál intézkedése a kirendelt rendőröknek sikerült elfogni. Így mindháromat még az éj folyamán letartóztatta a rendőrség.

A szerencsétlenül járt Wunderlét pedig fél eszméletlen állapotban bevitték a lencsházba, ahol Dr. Stréllinger Győző bevarta úgy az ő, mint a Borbély Ferenc sérüléseit.

A támadók ellen a rendőrség a vizsgálatot folytatja és holnap a támadókat átkísérik az ügyészség fogházába. A Pesti utca környéke pedig úgy látszik nagyobb rendőri felügyeletet igényel, mert mégsem járja, hogy tisztességes polgárokkal részeg csirkefogók így bánhassanak el.

— **Személyi hírek.** Csiky Lajos theologiai tanár mint érettségi kormánybiztos M.-Szigeten időzik. Gróf Almássy Imre főispán tegnap rövid tartózkodásra Debrecenbe érkezett.

— **Péter és Pál.** A mai nap a mellett, hogy nagy ünnepe a keresztény világnak, határnapja a gazdaközönségnek. Ez a terminus, a mikor megkezdődik az aratás, mikor peng a kasza és hull az élet a délibábos rónaságokon. A Péter és Pál még az ifjuságnak is kedves napja, mert hiszen akkor zárják be az iskolák kapuit, a melyen keresztül tíz hónapig kellett a tudomány csarnokába járni. De ezután jó a vakáció minden örömeivel. A mai ünnepen a debreceni róm. kath. templomban az isteni tiszteletet a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor miséznek Szabó István, 7 órakor Benczik Ferenc, — 9 órakor az ünnepi nagy misét Molnár Kálmán h. plebános végzi, fél 11-kor Dr. Kovács István mond szent misét, fél 12 órakor Nyári Ignác miséznek.

— **A kisvasut megszeppent.** Az általános tiltakozás, a mely a kisvasut igazgatósága ellen úgy a tanács, mint a közönség és a sajtó részéről nyilvánult, a menetrend változás miatt, — meghozta a kívánt eredményt. A helyi vasut igazgatósága beadta a derekát. A tanácshoz intézett mai beadványában jelzi, hogy a régi 15 perces közlekedést visszaállította. No lám egy

kis erélyesség kell csupán és mindjárt van annyi mozdony a mennyi csak kell!

— **Uj fogházi orvos.** A megüresedett debreceni törvényszéki fogházi orvosi állásra az igazságügyminiszter dr. Isoó János törvényszéki orvost nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap mai száma közli.

— **A debreceeni dalegylet kirándulása.** Mint minden évben, úgy az idén is hangverseny körutrá megy a debreceni dalegylet. Ezuttal az Adria tenger partvidékét és Boszniát keresi fel, hogy a magyar dalnak hirt és dicsőséget szerezzen. A dalegylet Mácsay Sándor karnagy vezetése alatt indul el Debrecenből augusztus 10-én és 24-ig lesz távol. Budapestre Zágrábba megy a dalárda. Itt hangversenyezni fog. Onnét Szerajevót keresi fel, hol szintén tart hangversenyt, Mosárba kirándulást tesz. Gravosában augusztus 16-án tart hangversenyt a dalegylet, a honnan Spalató dalmát várost látogatja meg és hangversenyezik. Zarából Pólába, innen Triesztbe, majd Velenczébe utaznak a dalosok s itt augusztus 21-én tartják meg hangversenyüket. Velenczéből Budapestre, onnét Debrecenbe térnek vissza. Az idegen városok közönsége nagy szeretettel készül fogadni a debreceni dalosokat. A dalegylet titkára részletes tájékoztatást nyújt a csatlakozni kívánó pártoló tagok részére. (Cím: Csurka István Pacsirta-u. 49. Telefon 360.)

— **Névszerinti szavazás.** A július hó 3-án megtartandó bizottsági rendes közgyűlésen több tárgy névszerinti szavazás által hozandó határozat végett fog a városi tanács által előterjesztetni, nevezetesen: 1. a „pipagödrök“ elnevezésű városi tulajdont képező 11 hold 217 négyszögöl kiterjedésű szántóföldnek nyilvános árverésen eladása (névszerinti szavazás első ízben); 2. az Ispotály-utca 3. és 5. számú telkek között eső pusztá földrész elparcellázása és eladása (névszerinti szavazás első ízben). Ugyanezen közgyűlésen fognak megválasztani az esküdtszéki tagokat kiválasztó bizottságba kiküldendő bizalmi férfiak.

— **A vágóhídi hűtőház megnagyobbítása.** A debreceni hentesek nagyon sokat panaszkodtak a vágóhídi hűtőház szűk volta miatt. A hűtőház a naponként levágott állatok elhelyezésére szűknek bizonyult, A régi bajon a vágóhid igazgatósága segíteni kívánt és pedig úgy, hogy a tanács rendelkezésére azt megnagyobbította. Az építkezés miatt aztán pár nap óta a hentesek és mészárosok nem tudják használni a hűtő házat. Emiatt többen panaszos levelet is intéztek szerkesztőségünkhöz. A panaszkodókat megnyugtathatjuk, mert a vágóhid igazgatóságától nyert értesülés szerint az átalakítási munkálatok hűtőre befejeződnek és akkor ismét átadják a hűtőházat a forgalomnak.

— **Uj polgári leányiskola Debrecenben.** A debreceni zsidó hitközség által ujonnan felállított és az 1906 évi szeptember havában megnyíló polgári

leányiskola I. II. III. osztályába, folyó hó 29-től fogva július hó 4-ig bezárólag lehet beiratkozni, az elemi iskola igazgatósági irodájába (Kápolnási utca 3. sz.) naponta d. e. 9—12 óráig. Végleg beiratkozhatnak az I. osztályba azok, akik négy elemi osztályt végeztek, — a felsőbb osztályokba azok, akik megfelelő polgári iskolai bizonyítványt mutatnak be. Ideiglenes beiratkozásra jelentkezhetnek azok, akik az elemi iskola V. vagy VI. osztályát végezték és akik az 1906—7. iskolai év elején teendő díjmentes fölvételi vizsgálat után jutnak majd a polgári iskola II. vagy III. osztályába. Beiratási díj minden tanulóra nézve 5 korona, — Évi tandíj a hitközség kötelékébe tartozó tagok gyermekei részére 60 korona, — másoknak 90 korona. A tandíj első része szeptember hó 1-én fizetendő; ugyanekkor dönt az iskolaszék a tandíj kedvezmények tárgyában is.

— **Romlott hus a piacon.** A debreceni piacra bár az erős orvosi vizsgálat alatt áll, mindannak dacára nap-nap után kerül romlott egészségtelen hus és szalonna. Tegnap egyik Hatvan-utczai hentes adott el teljesen rossz élvezhetetlen szalonnát. A becsapott fél feljelentette a henteset a rendőrségen, ahol szigorú vizsgálat rendeltetett el a hentes ellen. Az ismételt panasz fokozottabb ellenőrzésre sarkalta a rendőrséget.

— **A vonat kerekai alatt.** Nagy Erzsébet hajduszoboszlói asszony tegnap este Debrecenbe volt és itt összeveszett az urával. Efelőtti bánatában öngyilkos akart lenni, Piac utcán a közlekedő helyi vasut kerekai alá feküdt. A rendőrszem azonban észrevette szándékát és a sinről lehuzta. — A rendőrségen komoly intelmeket intéztek hozzá, aztán elbocsátották.

— **Három napos díjlövészet.** A debreceni polgári lövészegylet június 29. 30. és 31-én tartja meg szokásos évi díjlövészetét a nagyerdei polgári lövöldében. A díjkiosztás a verseny utolsó napján este 8 órakor lesz, a melyet közvacsora követ.

— **Gyujtogató villám.** A napokban hajdumegye területén óriási vihar dühöngött. A megye egyes városaiban sűrűn csapott le a villám. Így Balmazújvároson egy napon két házba is beleütött a pusztító elem. Mindkét házat fel is gyujtotta. Az egyik a földmivesek olvasó körének a háza volt, a másik Kerekes Mihály takarmány raktára. Szerencsére ember életben kár nem esett. A villám gyujtogatása körülbetül 1000 korona kárt okozott.

— **Meglopták mulatás közben.** Nagy Dániel Kossuth-utcai lakos gazdálkodónak drága kis mulatása volt tegnap egyik külső utbeli mulató helyen. Ivás után leborult az asztal szélére és elaludt. Alvása közben egy ismeretlen tolvaj zsebéből 282 korona pénzét ellopta. A megloptott gazdálkodó az ismeretlen tolvajt feljelentette a rendőrségen.

— **Csalás vádja alatt.** Békéssy Róza és társa szappangyárába beállított tegnap egy falusias ruhába öltözött egyén és ott magát V. S. margittai szappanosnak mutatta be. Majd rövid beszélgetés után 60 korona áru megrendelést tett és mikor Békéssy Róza a cég vezetője a megrendelést felvette, még 6 korona készpénzt is kért kölcsön. — Békéssy Róza szívesen adott neki. Tegnap annál nagyobb volt a meglepetése, a mikor a szappanküldeményt

visszakapta. — Nyilvánvaló lett előtte, hogy család esete forog fenn, ennél fogva az esetet bejelentette a rendőrségnek. A rendőrség keresi a család szappan vásárlót.

— **Egy nyomdatulajdonos halála.** Jóna Elek nyíregyházi könyvnyomdatulajdonos, a Nyírvidek című lapnak 27 éven át volt kiadótulajdonosa, a Hírlapkiadók orsz. Egyesületének választmányi tagja e hó 26-án 65 éves korában meghalt.

— **Évzáró vizsgálat.** A debreceni orth. izr. iskolában az évzáró vizsgálatok f. évi július 1. 2. és 3-án fognak megtartatni a következő sorrendben: 1-én d. e. az I. 2-án d. e. a II. d. u. a III. 3-án d. e. a IV. d. u. az V. és VI. osztály és a záróünnepély. A vizsgálatokhoz, a melyek d. e. 9 d. u. pedig 3 órakor kezdődnek a t. szülőket ezuton hívja meg az iskolaszék.

— **Gyárfás Jenő jutalemjátéka.** A Bika Orfeumban holnap este tartja jutalemjátékát Gyárfás Dezső, aki a debreceni közönséggel époly gyorsan megtudta magát kedveltetni, mint amily hamarosan a fővárosi közönség kedvencévé vált. A kitűnő komikus ez alkalommal új kuplékat fog előadni. Az érdekes jutalemjátékra felhívjuk az orfeumkedvelő közönség figyelmét.

— **Meghaltak.** A tegnapi napon a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban. Konyási József ev. ref. 22 éves. Rózsa Emma róm. kath. 1 hónapos. Klein Sámuelné izr. 43 éves. Konrád Szücs Gusztáv gör. kath. 37 éves.

— **Beiratások a nyelviskolába.** A szünidei tanfolyamra való felvételek most folynak. Beiratkozni lehet a német, francia és angol nyelv alsó, középső vagy felső tanfolyamára naponta reggeltől estig a nyelviskola Simonffy u. 20. sz. a. helyiségében. Az előadás vasárnap, július hó 1-én kezdődik.

— **Női zenekar.** Megérkezett az első budapesti női zenekar és máától fogva esténként válogatott műsorral hangversenyt tart a „Magyar Király” kávéházban. A legjobb minőségű kávéházi ételek és italok pontos kiszolgálásáról gondoskodik Erős Jakab kávé.

— **„Hajdumegyei népbank”** Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

— **Modern szálloda Debreczenben.** Örökös volt a panasz, hogy a debreczeni szállodák képtelenek voltak a nap-nap mellett növekedő idegen forgalomnak megfelelni. E bajon vélt segíteni Márkus Jenő az előnyösen ismert Dréher sóreszarnok és Központi szálló tulajdonosa. A Piac-utca 47. számú ház emeletét hozzászátolta a már meglévő szállodához. A szomszédos házat a modern kor igényeinek megfelelően szobákká alakította át s minden elképzelhető kényelemmel, pazar fényvel rendezte be. A központi szálló jelenleg 36 szobából áll.

— **Érdekes** sok mindenféle olajfestményeket sikerült nagy mennyiségben igen jutányos árban megszerezni. A több ezernyi kézzel festett kép állandó képiállításunkban ingyen megtekinthető. 80 ctm. magas és 48 ctm. szélességben darabonként potom 5 frtért mahagóni, vagy arany keretben nálunk, míg a készlet tart beszerezhető. Bilkei és Radovánovics Piac-utca 59.

— **Pénz, szivar és cigaretta tárcák, női kiegészítők, uti kiegészítők és kellékek** Mentze áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt szerezhető be a legjobban.

x **Papa, mama, baba, Mentze**
Kossuth-utca 4 szám

TAVIRATOK.

Bizottsági ülések.

Budapest, jun. 28. A képviselőház több bizottsága tart ülést a napokban. Holnapután 30-án a kérvényi bizottság tárgyalja a darabant kormányvád alá helyezésére vonatkozó indítványt, az összeférhetetlenségi bizottság ugyancsak 30-án dönt Barabás Béla mandátuma ügyében.

A képviselőház ülése.

Budapest, jun. 28. A jövő héten már rendes ülésre ül össze a képviselőház. Kedden formális ülés lesz csupán. Szerdán már a feliratot tárgyalja a Ház.

Visontai Soma képviselő.

Budapest, jun. 28. A mai képviselő választásokról a következőket jelentik:

Ungvár, jun. 28. Visontai Soma függetlenségi jelöltet egyhangulag képviselővé választották. Tiszteletére este választói társasvacsorát rendeznek.

Töketeremes, jun. 28. Gróf Esterházy Móricot alkotmánypárti programmal egyhangulag képviselővé választották.

Az új szatmári püspök.

Budapest, jun. 28. Felhivatalosan jelentik, hogy a szatmári püspökség élére Apponyi Albert előterjesztésére a király Bornemissza Tivadar kalocsai kanonokot nevezte ki.

Öngyilkos kir. alügyész.

Szatmár, jun. 28. A városban ma óriási szenzációt keltett Orosz Sándor kir. alügyész öngyilkossága. Orosz a lakásán vadászfegyverével föbe lőtte magát és szörnyet halt. Tettének okát nem tudják.

Zichy Aladár nem távozik.

Budapest, jun. 28. A lapok azon hírével szemben, mintha a néppárt körében mozgalom indult volna meg, hogy Zichy Aladár grófot, a király személye körüli miniszterségről lemondassák, a néppárt részéről egész határozottan kijelentik, hogy hazugság.

Egy plébános letartóztatása.

Rózsahegy, jun. 28. A törvényszék vizsgálóbírája, Hlinka Antal plébános ellen izgatás miatt elfogatási parancsot adott ki, a melynek alapján Hlinkát letartóztatták.

Zubovics Fedor az arató sztrájk ellen.

Budapest, jun. 28. Andrassy Gyula gróf Zubovics Fedor volt hu-

szárkapitányt ma fogadta. Zubovics, aki az aratósztrájkot tanulmányozta és alapos ismerője a bajoknak, szolgálatait ajánlotta fel a kormánynak.

Az orosz forradalom.

Pétervár, jun. 28. A nap nap után fokozódó zavargásokra való tekintettel Varsóban, Nisni Novgorodban a statáriumot kihirdették. Nadwosztokban a katonaság fellázadt. Egy tengerész katona feltörte a hadi pénztárt s megszökött.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.
Budapest, 1906. június 28.

Jegyzések 10 kgrammonként szólnak. Készáru változatlan határidők állandók

1906. októberi buza	7 81.—83
1906. áprilisi buza	8 10.—11
májusi buza	—
októberi roza	6 56.—57
1906. áprilisi roza	—
októberi zab	6 66.—67
áprilisi zab	—
1906. májusi zab	—
1907. májusi tengeri	5 77.—78
1906. júliusi	6 44.—46
1905. aug.	—
szeptemberi	6 55.—56
1906. augusztusi repce	14 70.—75

Törvénykezés.

A balmazújvárosi betörőbandát elítélték. Juhos István és társai bűnyűjében tegnap 9 órakor folytatták a főtárgyalást a törvényszéken. — Nehány jelentéktelen tanu kihallgatás után az ügyész és a védő mondták el vád és védbeszédeiket. Ekkor a törvényszék arra való tekintettel, hogy az idő nagyon előre járt, a főtárgyalást félbeszakította, az ítélethirdetést pedig délután fél öt órára tűzte ki. Kevéssel fél öt után Balogh elnök kihirdette az ítéletet, melyszerint az összes vádlottakat bűnösnek mondták ki és ezért Juhos Istvánt 2 évi, Kovács Pétert 3 évi fegyházra, Nagy Andrást 7 havi Rótt István és Gáll Andrást 6—6 havi Bodnár Istvánt pedig 3 havi börtönre ítélte. Vádlottak az ítéletben mindnyájan megnyugodtak, míg az ügyész súlyosbításért felebbezett.

A ki az árvaszékre haragszik.

A múlt év végén Labonc Mihályná szobozló asszonynak egy kis dolga akadt az ottani árvaszéknél. Azonban az árvaszék Laboncné dolgát nem úgy végezte el, hogy az neki tetszett volna. Ezért az asszony több sértő levelet intézett az árvaszék két tagjához, melyben durva kifejezésekkel illette őket. A törvényszék ezért a levelező nőt 8 napi fegyházra ítélte.

Locsolás után. Sulyos testi sértés vádjá miatt állott tegnap a bíróság előtt Kerti János mártonfalvai legény. — Kerti ugyanis husvétkor egyik társával Angyal Jánossal locsolni ment az ismerős leányokhoz. A locsolás után a két legény, a mint az uton hazafelé ballagtak, valami felett

összeszólalkoztak. — Az összeszólalkozást csakhamar tettegesség követte, a minék az lett a vége, hogy Kerti úgy elverte Angyalt, — hogy az hetekig nyomta az ágyát. A mai főtárgyaláson ezért Kertit az enyhítő körülmények figyelembe vételével csak 20 napi fegyházra ítélte. Kerti az ítéletben megnyugodott.

REGENY-CSARNOK.

A Bandita.

73

Szemeit ismét felnyitva, visszatántorodott, megvakítva a tündéri látománytól. A kristály tiszta vizü zuhatagon kápráztatólág ragyogott át a hánykódó tüztenger.

O! kiáltá lelkesülten, nézd Ginesta! Mily nagyszerű, mily pompás, mily magasztos!

Volt e hajmeresztő látványban valami költői, megragadó, mely még közönséges érzületű, nemhogy költői lánggal bíró egyénre is megteendette hatását.

Erezve Ginesta, hogy Fernandónak nincs reá többé szüksége, kibontakozott görcsös öleléséből s egészen átengedte azt merengéseinek, maga pedig egy kis kunyhó belsejébe hatolt; nem sokára megvilágítván azt egy kis lámpa sápadt fényével, mit a tüztengerből átragyogott vérpiros sugarak csaknem egészen elhomályosítottak.

Fernando a merengésből elmélkedésbe esett; most már kétségen kívül állott előtte, hogy az erdőégés nem véletlenségből, hanem az ő üldözésére kirendelt katonaság bölcs intézkedéséből eredt.

A háromszoros kúrthang, mit társai összehívására tett, figyelmezteté a rablók kiirtására rendelt katonákat, hogy a vezér, melyik részében tartózkodik a hegységnek. A katonák száma lehetett vagy kétszáz s ha mindegyike egy fáklyát vetett a gyülékony gyanta-tartalma sűrűségekbe természetesen, hogy roppant gyorsasággal s több helyen kellett lánggra lobbanna az erdőnek.

Csak esuda menthette meg Fernandót. S e esuda végrehajtója Ginesta volt.

Fernando megfordulva, hálakönyvekkel telt szemmel nézett mentő anyyala után; mert még csak most érezte, mennyit köszönhet e gyöngye lénynek.

De mily nagy lón bámulata, midőn egy kis gyöngén világított kunyhóban látta őt foglalkozni, melynek létezéséről neki, a hegy lakójának még csak sejtelmese volt.

Folytatjuk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Batist-Houseline.

Blous Zephirek.

Himzett vászon ruhák.

Mosó selymek.

Székely szövetek

férfi ruhára

óriási raktár!

Legjobb bajuszsodró a híres
DEBRECZENI
„CZIVIS“ bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nőteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz DEBRECZENBEN.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Faszén

raktáramat megnagyobbítva áthelyeztem Hatvan-utca 70. sz. alá hol úgy faszenet, mint kétszer mosott Henrik-aknai kovács szenet és

köszönet

állandóan nagy mennyiségben tartok raktáron és ezáltal olyan szerencsés helyzetben vagyok, hogy nagybecsű vevőimet a legjutányosabb árak mellett, a legpontosabban és leggyorsabban kiszolgálhatom.

Kiváló tisztelettel

Varga Károly.

Telefon 465. szám.

Ruzicska Gyula

fényképészeti műterme és fényképészeti cikkek kereskedése

Piac-utca 34. sz.

a főposta tőzsomszédságában levő udvarban.

Készít arckép- és csoportkép-felvételeket, kis fényképekről élelnagyságu képek nagyítását, eredeti felvétele vagy már meglévő fénykép után képes levelező lapokat stb. meglepő olcsó árakon.

Mindennemű fényképészeti cikkek gyári áron és

kodak-cikkek

csak itt kaphatók.

Amatőröknek a műterem és tágas sötét-kamara rendelkezésükre áll.

Tenyésztőjás

fajtiszta Plymouth-Rock egészen friss darabja 50 fillér. Kapható

EHRENTHEIL MARGIT

baromfiudvar,

BUDAPEST, III. Repkény-utca 20. sz.

A tavaszi idényre

gyönyörű választékban kaphatók:

Kartonok, batisztok,
zefirek, delinek

és mindenféle

mosásban szintartó áruk.

Batiszt, vászon és pongés

Kész himzett ruhák.

A világhírű kitűnő szabásu

P. D. jegyű fűzők

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai

divat Vászon, és szőnyegáruház.

Debreczen

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1

Az Alföldi takarékpénztár

DEBRECZENBEN, Piac-utca saját ház.

Elfogad betéteket

Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattal mellet.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzsdei megbízások

értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök

vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalnokoknak.

Kölcsönök

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénzüzetek részvényeire.

Értékpapírok,

ércpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.

Hitelrésztes

csoportbéli váltók leszámítolása egyetemleges felelősség mellett.

Kölcsönöket ad

nyugdíjképes köztisztviselőknek 10, 15 és 20 évi törlesztésre.

Beraktároz

árakat és terményt saját raktáralba és azokra előleget is nyújt.

A Magy. kir. szab. osztály sorsjáték fő elárulító helye.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Ujdonság Blouszok, alsó szoknyák, kötények Márton Gyula divat üzletében Bika szálloda mellett.

Egy modern 5 szobás utcái lakás fürdő szobával és mellékhelyiségekkel kiadó Csapó-u. 56.

Juta kéve kötél olcsóbb minden kéveköti anyagnál. Főraktár Kontsek Géznál Debreczen, Kossuth-utca. 130 cm. hosszú 1000 darab 12.50 K. 140 cm. hosszú 1000 darab 13.50. K.

A valódi „Tulipánerdő“ szivarka hüvely és szivarkaszipka gyár főraktára Harmath Pál könyvkereskedésében van Fűvészkert-u. 14 csakis ott kaphatunk valódi „Vergő“ egészségügyi papírból készült szivarka hüvelyeket legolcsóbban: 100 Tulipán hüvely 12 kr. Tiszti hüvely 10 kr. Progress 10 kr. Kling 08 kr. Rákóczy 12 kr. Ambre 12 kr. Aranyozott hüvely 18 kr. viszont eladóknak kedvezmény. Telefon 374. Tanuló felvétetik.

Teavaj naponta érkezik kilója 1 frt 40 kr. 1/4 kilós csomag 35 kr. Kertész Miklós fűszer és csemege üzletében Csapó-u.

Kaptákat készen raktáron tartanak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Egy jó családból való, 4 középosztályt végzett fiu Aszmann Ferencz férfi és női divatüzletében tanulónak felvétetik.

Két utcái szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Kecskeméti pándi meggyet állandóan árusít Molnár Jenő Debreczen. Főtér 12.

Légnyomáso sörhűtő jókarban 60 koronáért eladó Csapó-u. 52. Ugyanott egy 13 m. hosszú raktárhelyiség kiadó.

Mázsa-mérleg 600 kg ig mér jókarban eladó vagy kölcsön adó Csapó-u. 52.

Borecet, kapható borecet megkészítéséhez. Czim a kiadóban.

A legjobb kopir könyvek (Heller szabadalom) kizárólag Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a kaphatók.

Bor. Saját termésű kitűnő Ezerjő és Risling borok hordószámra eladók Poroszlay Lászlónál Hunyadi-u. 3 sz.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megőrzés végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyeget is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szücs áruk raktára Debreczenben.

1 frt 60 kr. 1000 drb levélboríték cégnyomással Hoffmann és Kronovitznál Piacz utca 49.

Egy külön bejárati csinosan butorozott szoba Széchényi-utca 27. szám alatt kiadó.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Szép bajusz nyerhető a leggyorsabban a híres hajdusági bajuszpedrő

használata által, mely legjobb az egész világon. 1 doboz 50 fillér, 3 próbadohoz 2 kor. 15 fillér, 6 doboz 3 kor. és 65 fillér bérmentve utánvétellel.

Készíti

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszaru“ gyógyszertár.

Seccessió

Inga és Salon órák, pontos zseborák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.
Javítások legolcsóbban jótállással.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám
Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.
Négyéves évtársulat.
Parcellázási kölcsönök heti törleszté-re.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borviz.

A „Főkuti“ gyógy-borviz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványviz, ugy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth-kuti“ gyógy-borviz kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyúvíz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angol görvény kóroknál.

A „Boldizsár-kuti“ gyógy-borviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti víz de kitűnő sikerrel használják a vese, húgy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztőszervek hurutainál vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy lithium tartalma. Húgyhajtó hatása. Szénsav dús. Csira (bacillus) mentes.

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra, hogy egészsége, ifjai frissesége megmaradjon, az jőjjön Borszékre a gészségének, ujjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik fenyőerdőben). Tiszta, portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforrások. Szénsavval telített hideg lobogó-fürdők kitűnő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők, hideg vízzel gyógyító intézet, masszázs, villamosítás, tej- és savókúra, terainkúra, Villamvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágosítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmege) Naponta Dédáról—Borszékre kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra. **Automobil járat.**

Kapható Debreczenben: Klein Ignác fűszernagykereskedő urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben, nevezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó-vasut állomás Deda. Posta, távirtda és telefon helyben.

Előjegyezhetni: gyorskocsi Deda gyorskocsi állomás. **Automobilra:** Igazgatóság Borszék.

Gépolaj

Tovotta gépszir Henger olaj

legmegbízhatóbb beszerzési forrása

Térei J. utóda

zsiradék és festék nagykereskedőnél,
Debreczen, Hatvan-u. 13.

A helybeli Statusquo izr. hitközség

1906. Augusztus hó 1-sőtől

3 esetleg 4 nagy szobából álló helyiséget keres, a felállítandó

polgári iskola

céljára.

Ajánlatokat elfogad **Katz Jakab** iskolai gondnok (Arany János-u. 7—9. szám.)

Kitűnő minőségű
pergelt

K Á V É

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan.

Naponta friss pörkölés.

Kapható

Félegyházy János

motorüzemű kávé pörköldéjében

Piacz- és Miklós-u. sarok.